

UN PLUGAR AL CUVÂNTULUI: GHEORGHE DRUȚĂ

La început de primăvară, în luna mărtisorului, mult stimatul și iubitul nostru coleg de breaslă Gheorghe Druță împlinește frumoasa vârstă de 75 de ani. Primăvara de fiecare dată ne aduce în dar toți ghiocerii, narcișii cu albul lor imaculat, mărtisorii catifelati și blânzi, copiii salciei plângătoare, brândușele – întâile flori de pădure, primele fire de iarbă verde ce ne încălzesc sufletul după o iarnă rece și lungă.

Gheorghe Druță s-a născut la 5 martie 1935, într-o familie de țărani din comuna Tătărăuca Veche, județul Soroca, România. Mama se numea Eudochia, iar tatăl Teodor. În familia acestor buni gospodari Gheorghe a fost al șaselea copil, mezinul. Pe la începutul verii anului 1945, în curs de o săptămână s-au stins din viață ambii părinți, lăsând orfani cei șase copii. Copilăria lui Gheorghe Druță a fost atinsă de focul războiului, iar adolescența de cel al foametei și al luptei pentru existență.

În anul 1949 absolvete șapte clase la școala din satul natal.

În toamna anului 1952 este trimis de către „administrația sovietică” din sat la o școală de meserii din orașul Șahți, regiunea Rostov-pe-Don, Rusia. După șase luni de studii este repartizat la muncă în orașelul Glucovo, din aceeași regiune. Lucrând în calitate de dulgher la un strung electric, a suferit un accident rămânând fără patru degete de la mâna stângă. Aici începe pentru Gheorghe Druță școala vieții, care-i formează caracterul, îi consolidează simțul răspunderii, îi educă tăria de caracter și deprinderea de a învinge greutățile vieții.

În toamna anului 1953 se reîntoarce în satul de baștină.

În 1954, susținând examenele, devine student la Școala Pedagogică din or. Soroca, după a cărei absolvire este repartizat la lucru în calitate de învățător la clasele primare în satul Condrița, raionul Strășeni. După un an de muncă la Condrița, în vara anului 1959, se înscrie la Universitatea de Stat din Chișinău, Facultatea de Filologie. În anii de studii 1961-1962 este nevoit să-și ia un concediu academic și să lucreze în calitate de profesor de limba și literatura română în școala din satul Valea Norocului, raionul Florești.

După facultate, în 1965, este angajat la Institutul de Limbă și Literatură al Academiei de Științe a Republicii Moldova (actualmente – Institutul de Filologie) la Sectorul de lexicologie și lexicografie, parcurgând mai multe trepte ale ierarhiei științifice: laborant (1965), laborant superior (1970), cercetător științific inferior (1974), cercetător științific (1988), cercetător științific superior (1996 – prezent).

În toamna anului 1997 susține teza de doctor în filologie cu tema „Particularități semantice ale unor subsisteme de unități lexicale în limba română”.

Mai bine de jumătate de viață (45 de ani) Gheorghe Druță activează la Sectorul de lexicologie și lexicografie. Muncește cu dăruire, uneori prea meticuloș, cântărind fiecare cuvânt așa cum plugarul cântărește sămânța înainte de a o arunca în sol. În cadrul sectorului a colaborat la elaborarea unor importante lucrări lexicografice: *Dicționar explicativ al limbii*

moldovenești, în două volume; *Dicționar rus-moldovenesc*, în trei volume; *Dicționar de antonime al limbii moldovenești* (1988).

În anul 2002, editura „Litera” (în colecția „Biblioteca școlară”) a lansat *Dicționarul de antonime*, reeditat cu unele rectificări și completări, în anul 2004, autor Gheorghe Druță.

În anul 2005 a văzut lumina tiparului monografia „Din frământul cuvintelor” (Chișinău, editura „Labirint”). „Cuvântul ca și omul, are un anumit destin. Se naște în și din sufletul unei persoane, viețuiește o perioadă mai îndelungată sau mai puțin îndelungată, se înobilează sau degradează și moare sau își continuă existența în «depozitele arhivelor» neamului pe care l-a servit. Cuvântul este o rază de lumină ce vine de la Domnul la Om, să-i lumineze sufletul și cugetul cu Adevărul despre cele văzute și nevăzute, despre cele făptuite și nefăptuite, dar intenționând a le făptui...”

Am citat din *Prefață* la cartea „Din frământul cuvintelor” autor Gheorghe Druță. Or, dumnealui și-a legat destinul de limba română străduindu-se să șlefuiască cuvintele ei, să le redea strălucirea, să le înșire unul lângă altul ca mărgăritarele, bucurându-se ca un copil când a reușit să le adune într-un nou dicționar.

A publicat peste 150 de articole și studii științifice în ziare și reviste de specialitate, tratând probleme de semantică lexicală, de cultivare a limbii române literare și de stilistică. A participat cu comunicări la diverse conferințe științifice, simpozioane și congrese.

Ne bucurăm cu sinceritate de tot ce a realizat și mai cu seamă de faptul că a rămas același om de omenie, prietenos și mărinimos, modest și perseverent, galant și curtenitor, vesel din fire, mereu cu zâmbetul pe buze, gata în orice moment să împartă cu cei din jur bucuriile și necazurile vieții.

Îi dorim colegului nostru Gheorghe Druță, să aibă parte de încă mulți ani înainte, de liniște și pace, de roade bogate, de prieteni buni, de speranță și încredere în tot ce e mai bun și frumos.

TAMARA PAHOMI, LIDIA VRABIE
Institutul de Filologie al AȘM
(Chișinău)